

POSEBNI SAVETNICI MINISTARA KROZ PRIZMU TRANSPARENTNOSTI

Propisi i stanje u kontekstu preporuke GRECO iz 5. kruga
evaluacije

Transparentnost Srbija, april 2024

Ova analiza je deo projekta koji je podržan od strane Misije OEBS-a u Srbiji. Sva izložena mišljenja pripadaju TS i ne može se smatrati da odražavaju stavove donatora

Sadržaj

O analizi	2
GRECO preporuka.....	2
Zakonski okvir.....	2
Zatvaranje očije i ignorisanje.....	Error! Bookmark not defined.
Podaci za utvrđivanje stanja.....	4

O analizi

Ova analiza urađena je u okviru projekta „Unapređenje praćenja implementacije preporuka petog kruga GRECO preporuka od strane civilnog društva¹“. Među preporukama GRECO se nalazi i preporuka koja se odnosi na savetnike Vlade i posebne savetnike ministara. GRECO je, naime, preporučio da se obezbedi transparentnost informacija o tome ko su sve savetnici javnih funkcionera i koji je zakonski osnov njihovog angažmana. TS je stoga analizirala stanje u ovoj oblasti – na koji način je regulisana, ko su savetnici, po kom osnovu su angažovani i kakvo je stanje u vezi sa transparentnošću tih podataka.

GRECO preporuka

U evaluacionom izveštaju koji je usvojio GRECO na plenarnom zasedanju 21-25. marta 2022. godine, (Peti krug evaluacije - Sprečavanje korupcije i unapređivanje integriteta u okviru organa centralne vlasti (na najvišim izvršnim funkcijama) i organa za sprovođenje zakona), među 24 preporuke nalaze se i:

ii. da (i) šefovi kabineta i savetnici (uključujući savetnike predsednika) prođu proveru integriteta kao deo njihovog angažovanja, radi izbegavanja i upravljanja sukobima interesa; (ii) **imena i oblast nadležnosti svih savetnika u Vladi i u kabinetu predsednika budu javno i lako dostupni**

iv. (i) **da delokrug Zakona o sprečavanju korupcije bude proširen tako da obuhvati sva lica na najvišim izvršnim funkcijama (LNIF), uključujući šefove kabineta predsednika i potpredsednika Vlade, kao i specijalne i vladine savetnike;** (ii) da se usvoji kodeks ponašanja koji se primenjuje na LNIF, koji obuhvata pitanja integriteta (npr. sukob interesa, kontakte sa lobistima i trećim licima, ograničenja po prestanku radnog odnosa, itd), praćen sankcijama za kršenja i odgovarajućim praktičnim uputstvima; i (iii) da se izradi odgovarajući dokument o ponašanju za predsednika (stav 43);

Zakonski okvir

Trenutno, status posebnih savetnika je zakonski uređen Zakonom o Vladi, Zakonom o državnoj upravi, Zakonom o predsedniku Republike i Odlukom Vlade o broju posebnih savetnika i merilima za naknadu za njihov rad.

Zakon o Vladi

Kabinet predsednika Vlade i kabinet potpredsednika Vlade

¹ Projekat prati sprovođenje preporuka datih u petom krugu evaluacije GRECO, usvojene 5. marta 2022. Projekat je podržala Misija OEBS-a u Srbiji. Izneti stavovi ne odražavaju nužno stavove Misije OEBS-a.

Član 27

Predsednik Vlade i potpredsednici Vlade imaju kabinete, koji po njihovom nalogu vrše stručne i druge poslove za njihove potrebe. Predsednik i potpredsednik Vlade mogu unutar kabineta imenovati savetnike.

Radni odnos u kabinetu zasniva se na određeno vreme, dok traje dužnost predsednika Vlade odnosno potpredsednika Vlade. Prava i obaveze savetnika koji ne budu zasnovali radni odnos uređuju se ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava, a naknada za rad prema merilima koja odredi Vlada.

Kabinete vode šefovi kabineta, koje postavljaju i razrešavaju predsednik Vlade odnosno potpredsednik Vlade.

Šefu kabineta prestaje mandat sa prestankom mandata predsednika Vlade odnosno potpredsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.

Zakon o državnoj upravi

Posebni savetnici ministra

Član 27

Ministar može imenovati najviše tri posebna savetnika.

Posebni savetnik ministra po nalogu ministra priprema predloge, sačinjava mišljenja i vrši druge poslove za ministra.

Prava i obaveze posebnog savetnika ministra uređuju se ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava, a naknada za rad prema merilima koja odredi Vlada.

Broj posebnih savetnika ministra određuje se aktom Vlade za svako ministarstvo.

Zakon o predsedniku Republike

Šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike

Član 28.

Pored generalnog sekretara i zamenika generalnog sekretara, poslove koji su neposredno povezani s funkcijom i nadležnostima predsednika Republike izvršavaju šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike.

Šef Kabineta predsednika Republike i savetnici predsednika Republike jesu funkcioneri koje imenuje i razrešava predsednik Republike.

Šefu Kabineta predsednika Republike i savetnicima predsednika Republike prestaje funkcija ako podnesu ostavku, ako budu razrešeni ili kad novi predsednik Republike položi zakletvu.

Akt vlade

Odluka o broju posebnih savetnika i merilima za naknadu za njihov rad propisala je, međutim, da svi ministri mogu imenovati najviše tri savetnika, ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja – četiri posebna savetnika, a ministri bez portfelja jednog, kao i da posebni savetnici nisu u radnom odnosu u ministarstvu, već se njihova prava i obaveze uređuju ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava.

Akt Vlade šturo definiše i platu, odnosno naknadu za savetnike: Naknada za rad posebnih savetnika zavisi od složenosti, značaja i obima njihovih poslova i od značaja oblasti za koju su zaduženi.

Naknada za rad posebnih savetnika ne može biti veća od iznosa koji se dobija množenjem neto osnovice i koeficijenta za obračun plate onog savetnika potpredsednika Vlade koji je u radnom odnosu u Vladi.

Podaci - aktuelno stanje

S obzirom na to da je GRECO preporučio da se obezbedi transparentnost informacija o tome ko su sve savetnici javnih funkcionera i koji je zakonski osnov njihovog angažmana, TS je tražila podatke od 28 ministarstava (odnosno 25 ministarstava i tri kabineta ministara bez portfelja) o angažovanju posebnih savetnika. Od generalnog sekretarijata Vlade TS je tražila podatke o angažovanju savetnika predsednice Vlade i potpredsednika Vlade.

Traženi su sledeći podaci:

1. Informacija o broju lica koja su trenutno angažovana kao posebni savetnici ministra. (odnosno kao savetnici predsednice i potpredsednika Vlade)
2. Kopije rešenja o imenovanju posebnih savetnika (odnosno savetnika predsednice i potpredsednika Vlade) koja su doneta u periodu od 26.10.2022. do dana postupanja po zahtevu.
3. Kopije rešenja o imenovanju posebnih savetnika (odnosno savetnika predsednice i potpredsednika Vlade) koja su doneta u periodu pre 26.10.2022, u slučaju da su imenovana lica nastavila angažovanje kao posebni savetnici i nakon tog datuma.
4. Obrazloženja rešenja iz tačke 2. i 3. ovog zahteva ili drugi dokument iz kojeg se mogu videti kvalifikacije imenovanih posebnih savetnika (odnosno savetnika predsednice i potpredsednika Vlade).
5. Informacija o tome da li je ministarstvo (odnosno Vlada) objavilo na svom veb-sajtu ko su lica koja su imenovana za posebne savetnika (odnosno savetnika predsednice i potpredsednika Vlade) i adresa stranice na kojoj se mogu pronaći ove informacije.

Odgovore je poslalo 26 ministarstava (24 ministarstva i 2 kabineta ministara bez portfelja).

Nije stigao odgovor od Ministarstva poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Kabineta ministra bez portfelja zaduženog za dijasporu niti od generalnog sekretarijata Vlade.

Od 26 odgovora – u 4 slučaja nije angažovan nijedan posebni savetnik: od 24 ministarstva, tri su navela da ministar nema nijednog posebnog savetnika. Od dva kabineta ministara bez portfelja koji su odgovorili na zahtev, jedan nema nijednog angažovanog posebnog savetnika.

U preostala 22 slučaja (21 ministarstvo i jedan kabinet ministara bez portfelja):

- Ministar prosvete imenovao je četiri posebna savetnika.
- Tri posebna savetnika ima 14 ministara
- Dva posebna savetnika ima 5 ministara.
- Jednog je imenovao jedan ministar i jedan ministar bez portfelja.

Posebne savetnike nisu angažovali: Kabinet ministara bez portfelja zaduženog za koordinaciju ravnomernog regionalnog razvoja, Ministarstvo finansija², Ministarstvo spoljnih poslova³ i Ministarstvo za javna ulaganja

Od 22 odgovora u kojima se navodi da su angažovani posebni savetnici, **20 je dostavilo kopiju rešenja o imenovanju. U jednom odgovoru** (Ministarstvo unutrašnjih poslova), međutim, **u rešenjima su zatamljena imena angažovanih savetnika.**

Ministarstvo zaštite životne sredine navelo je samo da imaju tri savetnika, i da nisu objavili informacije o njima i pozvali se na član 14. Zakona o informacijama o javnim značajima da ne mogu dostaviti ostale tražene podatke, uključujući i imena savetnika.

Ministarstvo odbrane tražilo je produženje roka za odgovor do 40 dana, da bi posle 36 dana poslali odgovor u kome su citirali nekoliko članova Zakona o državnoj upravi koji uređuju oblast angažovanja savetnika i vladinu Odluku o broju posebnih savetnika i merilima za naknadu za njihov rad. U okviru prepričavanja da je tim aktima propisano da ministar odbrane može imenovati tri posebna savetnika, napomenuli da ih je toliko i angažovano. Ništa više o njima, ni imena, niti bilo šta o stručnosti, kriterijumima i merilima, naknadi i o tome da li su podaci javno dostupni.

Od 20 odgovora u kojima su dostavljena rešenja o imenovanju, kakvo-takvo obrazloženje za imenovanje sadrže rešenja iz 18 odgovora.

Nikakvo obrazloženje se ne vidi u rešenjima Ministarstava unutrašnje i spoljne trgovine i Ministarstva unutrašnjih poslova.

Rešenja o imenovanju nisu dostavili: Ministarstvo odbrane i Ministarstvo zaštite životne sredine.

² Ministar je potpredsednik Vlade i ima pravo da angažuje savetnike u tom svojstvu, a TS nije dobila odgovor na zahtev koji se odnosio na savetnike predsednice Vlade i potpredsednike Vlade.

³ Ministar je potpredsednik Vlade i ima pravo da angažuje savetnike u tom svojstvu, a TS nije dobila odgovor na zahtev koji se odnosio na savetnike predsednice Vlade i potpredsednike Vlade.

U obrazloženju se vide kvalifikacije samo u jednom slučaju - odgovor Ministarstva kulture o angažovanju tri savetnika. Ministarstvo kulture je u odgovoru dostavilo radne biografije za sva tri angažovana posebna savetnika.

Ukupno je osam ministarstava dostavilo u odgovoru na zahtev druga dokumenta koja treba da potvrde da imenovani savetnici imaju odgovarajuće kvalifikacije.

Specifičan odgovor stigao je iz Ministarstva za rad, zapošljavanja, boračka i socijalna pitanja, koje nije dostavilo podatke o kvalifikacijama. Ono je navelo da imenovanje posebnog savetnika ministra nije procedura iz oblasti radnog prava, već je pravni osnov za njihovo angažovanje sadržan u Zakonu o državnoj upravi, i njihova prava i obaveze se uređuju ugovorom. Stoga, navodi se u odgovoru, nisu propisani posebni uslovi ili kompetencije koje moraju ispunjavati, već ministar ima diskreciono pravo da proceni koje lice može najviše da doprinese njegovom radu.

Javno su objavljeni podaci o angažovanim posebnim savetnicima u sedam slučajeva:

- na sajtovima pet ministarstava su imena posebnih savetnika (u jednom slučaju i fotografije, u jednom – Ministarstvo kulture – i mejl adrese, a u jednom – Ministarstvo nauke – i biografije)
- jedno ministarstvo u informatoru na portalu poverenika objavilo je samo imena, a jedno je (Ministarstvo za brigu o porodici i demografiji - u informatoru objavilo i imena i mejlove

Ministarstvo za evropske integracije je u odgovoru navelo da je praksa državnih organa da se na sajtovima objavljuju informacije o postavljenim licima, odnosno ministrima, državnim sekretarima i pomoćnicima ministra, ali na sajtu ministarstva nisu pronađeni nikakvi podaci o posebnim savetnicima.

Ugovore o angažovanju dostavilo je **sedam ministarstava. U tri slučaja** (ministarstva sporta, kulture i ljudska i manjinska prava dostavljen je **podatak o naknadi. U četiri slučaja** taj **podatak je** u dostavljenim ugovorima **zatamnjen.**

Iznosi plata su zatamnjeni u odgovorima Ministarstva za evropske integracije, Ministarstva rudarstva i energetike, Ministarstva državne uprave I lokalne samouprave I Ministarstva privrede.

U jednom od rešenja o imenovanju koje je poslalo Ministarstvo informisanja I telekomunikacija u obrazloženju se navodi mesečna naknada, ali je podatak zatamnjen.

Predlozi i moguća rešenja

Transparentnost Srbija već gotovo dve decenije ukazuje na potrebu da se zakonski uredi mogući sukob interesa kod savetnika nosilaca najviših javnih funkcija zbog mogućnosti da faktički utiču na donošenje važnih odluka. Savetnici nisu javni funkcioneri, već ljudi koji često obavljaju i druge poslove, tako da za njih ne mogu važiti iste zabrane i ograničenja kao za funkcionere. S druge strane, neophodno je uvesti pravila na osnovu kojih bi bili obavezni da obelodane da li po pitanju o kojem pružaju savete imaju i neki privatni interes i obezbediti kontrolu poštovanja tih obaveza.

GRECO je u svom izveštaju ukazao da je potrebno da se delokrug Zakona o sprečavanju korupcije proširi tako da obuhvata sva lica na najvišim izvršnim funkcijama, uključujući i posebne i vladine savetnike. Na osnovu preporuka GRECO, Agencija za sprečavanje korupcije bi trebalo da redovno kontroliše izveštaje

o imovini i prihodima funkcionera izvršne vlasti (među koje će biti uključeni i njihovi savetnici i šefovi kabineta.

TS smatra da je GRECO dobro uočio da je potrebno je da se obezbedi transparentnost informacija o tome ko su sve savetnici javnih funkcionera. Komičan slučaj „[lažnog savetnika](#)“ premijera iz oktobra 2016. dobra je ilustracija šta je sve moguće kada ovakvi podaci nisu lako dostupni. Domet GRECO preporuka je ipak ograničen, jer se preporuke odnose samo na savetnike čiji je status jasno definisan u sistemu izvršne vlasti (tzv. posebni savetnici). Nisu pak obuhvaćene situacije kada se savetnici [angažuju po nepoznatoj pravnoj proceduri, sa nepoznatim statusom, za nepoznat iznos i za nepoznatog naručioca](#).

Kad je reč o drugom delu druge preporuke, ona bi mogla da se ispuni kroz uvođenje obaveze i prakse objavljivanja na sajtovima Vlade, ministarstava i Predsednika. Preporuku bi delom mogla da ispuni i Agencija, time što bi u svojim registrima javnih funkcionera omogućila da se pretragom dođe do informacija o svim licima koja vrše određenu javnu funkciju. I sada je ovakva pretraga moguća, ali nije u potpunosti pouzdana (slične funkcije upisane na različit način).

Pored ovih praktičnih koraka, na normativnom planu bi trebalo stvoriti preduslove da se ove informacije objavljuju, što sada u praksi nije slučaj. Jedan od načina za to bi bilo preciziranje akta koji donosi Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Aktuelno UPUTSTVO ZA IZRADU I OBJAVLJIVANJE INFORMATORA O RADU ORGANA JAVNE VLASTI (*"Sl. glasnik RS", br. 10/2022*) bi se u tom smislu moglo precizirati, tako da izričito bude propisana obaveza objavljivanja informacija o nosiocima javnih funkcija i savetnicima nosilaca javnih funkcija.

Analiza prakse postupanja ministarstava pokazuje da se imena angažovanih savetnika po pravilu ne objavljuju ili da se to ne čini na sistematičan način, koji bi garantovao ažurnost. S druge strane, imena savetnika predsednika Republike su [dostupna](#), ali bez dodatnih informacija o njihovim zaduženjima i biografija.

Nacrt na ledu

Nacrt izmena i dopuna Zakona o sprečavanju korupcije, koji je bio postavljen na javnu raspravu u periodu od 3. do 22. avgusta 2022, nije nikada pretočen u predlog. Štaviše, ni izveštaj sa javne rasprave, koji je morao da bude objavljen početkom septembra 2022, i dalje nije dostupan. Razlozi za to su nepoznati.

Iako je ovaj nacrt uglavnom i pripremljen da bi se zadovoljile neke od preporuka GRECO, to nije učinjeno na zadovoljavajući način.

Glavna promena u nacrtu izmena i dopuna zakona odnosi se na definiciju pojma „javni funkcioner“. Usvajanje ove promene bilo bi veoma bitno jer će se na taj način praktično staviti van snage neutemeljeno i štetno autentično tumačenje ovog zakona koje je Skupština usvojila u februaru 2021, usled kojeg je nekoliko hiljada funkcionera izgubilo taj status (npr. direktori škola). U novoj definiciji se izričito navodi da će funkcioneri biti šefovi kabineta i savetnici, ali samo oni koji te poslove obavljaju unutar Vlade Srbije i ministarstava. Time se formalno odgovara na preporuku GRECO, koja se odnosila isključivo na vrh izvršne vlasti, jer je samo to bio predmet njihove evaluacije. Međutim, nema nikakvog suštinskog razloga zbog kojeg bi u definiciji funkcionera bili izostavljeni savetnici i šefovi kabineta u skupštinama Srbije i AP Vojvodine, u pokrajinskoj vladi, drugim republičkim organima i većim gradovima.

Trenutno su nacrtom izmena Zakona o sprečavanju korupcija promene predložene u okviru izmenjene definicije pojma „javni funkcioner“ u članu 2. Zakona. Kada je reč o dopunama u podtački (1), koje se

vrše zbog preporuka GRECO, može im se zameriti nekonzistentnost. Naime, tačno je da je GRECO preporučio da se pojmom funkcionera obuhvate šefovi kabineta u Vladi, kao i savetnici kod Predsednika Republike i u Vladi. Međutim, isključivi razlog za limitiranje tih preporuka na ove šefove kabineta i savetnike bila je okolnost da je GRECO evaluacioni tim imao usko definisan zadatak – da ispita propise i praksu koja se tiče najviših delova izvršne vlasti u Republici Srbiji. Stoga nema razloga da se zakonodavna intervencija ograničava isključivo na ove šefove kabineta i savetnike.

Naprotiv, trebalo bi otvoriti raspravu o tome da li na sličan način treba pojmom funkcionera obuhvatiti i lica koja slične poslove obavljaju u drugim organima vlasti (na primer, u Narodnoj skupštini, u gradovima, u javnim preduzećima i drugim privrednim društvima u vlasništvu države i tome slično). Slično tome, ako se izričito pominje zamenik direktora Agencije za sprečavanje korupcije, trebalo bi sagledati da li postoje i neki drugi zamenici direktora i drugih funkcionera, koji iz nekog razloga nisu obuhvaćeni sadašnjim zakonskim normama.

Pored navedenog, kada se upoređi predloženo zakonsko rešenje sa preporukama GRECO, upadljivo je da se u novopredloženoj definiciji ne pominju šef kabineta i savetnici Predsednika Republike (već samo oni koji te funkcije i poslove obavljaju kod predsednika i potpredsednika Vlade ili pojedinih ministara), pa bi trebalo ili ispraviti ovaj propust (ako je o tome reč), ili u obrazloženju ukazati na to da su šef kabineta Predsednika Republike i njegovi savetnici već obuhvaćeni po drugom osnovu.

Radi promišljanja efekata ove norme trebalo bi sagledati i obrazložiti koji će status imati šefovi kabineta i savetnici kao javni funkcioneri. Naime, Zakon predviđa drugačiji sistem zabrana, ograničenja i obaveza za javne funkcionere u zavisnosti od toga da li se smatra da je reč o funkciji koja zahteva zaposlenje, odnosno stalni rad ili ne. U tom smislu je neophodno već sada predočiti javnosti, a najviše budućim obveznicima, kakve bi bile njihove obaveze i razmotriti u celosti opravdanost takvog rešenja.

Najzad, pored savetničkih pozicija koje su formalizovane i prepoznate kao takve u pravnom sistemu Republike Srbije, postoje brojne situacije kada se tvrdilo ili nagađalo da su pojedinci (npr. bivši zvaničnici drugih država) radili kao savetnici u Vladi Srbije. Pravna priroda ovih angažmana nije bila rasvetljena, a može se pretpostaviti da je u stvari bilo reč o konsultantskim ugovorima, koje čak nije ni zaključivala Vlada Republike Srbije, već drugi subjekti koji su plaćali konsultante. Ovakve situacije predstavljaju dodatnu opasnost po javni interes, jer tako angažovani savetnik za svoj rad ne odgovara organu vlasti / javnom funkcioneru, već može zastupati skrivene interese lica koja ga je angažovalo i koje finansira njegov rad.

Uređivanje ovih pitanja prevazilazi trenutni obuhvat Zakona o sprečavanju korupcije (u smislu obuhvata takvih lica pojmom javnog funkcionera), ali svakako zaslužuje da bude uređeno. Pravo mesto za to bi mogao da bude Zakon o sprečavanju korupcije, jer ne postoji ni jedan drugi propis koji bi uređivao rad savetnika kod svih javnih funkcionera. Svi razlozi iz kojih proističe potreba da se uredi sukob interesa kod savetnika pojedinih funkcionera izvršne vlasti koji su imenovani na te položaje, a na šta je ukazao GRECO, jednako postoji i kada je reč o savetnicima koji pružaju usluge po ugovoru (npr. da obelodane da li imaju neki sukob interesa u vezi sa savetima koje pružaju). Verujemo da bi GRECO takođe preporučio uređivanje ovih pitanja da je bio upoznat sa postojanjem ovakve prakse u Srbiji.

Norma bi mogla da glasi ovako:

3) „javni funkcioner“ je:

(1) svako izabrano, postavljeno ili imenovano lice u organu javne vlasti, osim lica koja su predstavnici privatnog kapitala u organu upravljanja privrednog društva koje je organ javne vlasti;

(2) državni službenik na položaju, zamenik direktora Agencije za sprečavanje korupcije,

(3) šef kabineta i savetnik izabranog, postavljenog i imenovanog lica (alternativa: koje imenuje izabrano, postavljeno i imenovano lice)".

Alternativno, u slučaju da se prilikom razmatranja ovog predloga i javne rasprave dođe do zaključka da bi predstavljalo preveliku intervenciju da se pod pojmom funkcionera obuhvate svi šefovi kabineta i savetnici, onda bi trebalo izlistati ko će biti obuhvaćen normom, ali tako da spisak u svakom slučaju bude širi od onog koji predstavlja minimum za ispunjavanje GRECO preporuka. U najmanju ruku, trebalo bi obuhvatiti šefove kabineta i savetnike kod republičkih i pokrajinskih organa, kao i na nivou Grada Beograda i drugih gradova.

Kada je reč o drugim licima koja faktički vrše poslove savetovanja, a ne spadaju ni u jednu od pomenutih kategorija, trebalo bi u ovom zakonu propisati posebnu normu (nismo je numerisali):

„Sukob interesa kod lica koja vrše poslove savetovanja javnih funkcionera

Član

Sprečavanje, prijavljivanje i način rešavanja sukoba interesa lica koja nisu javni funkcioneri u smislu ovog zakona, a vrše poslove savetovanja javnih funkcionera po ugovornom osnovu sa organom javne vlasti uređuje se odredbama tog ugovora, u skladu sa načelima iz ovog zakona.

Poslove savetovanja javnih funkcionera ne može vršiti fizičko ili pravno lice koje nije angažovano od strane organa javne vlasti.“

Nacrt zakona ne uređuje pravne odnose koji proističu iz faktičkog prestanka važenja autentičnog tumačenja definicije funkcionera, kao i činjenicom da bi nakon usvajanja izmena pojedina lica po prvi put postala javni funkcioneri na osnovu izmena i dopuna zakona (zatečeni savetnici, šefovi kabineta i slično). Njima se mora ostaviti pravo izbora – da li žele da nastave da rade te poslove u drugačijim okolnostima. Naš predlog je da se to učini na sledeći način:

„Lice iz člana u roku od 15 dana od dana početka primene ovog zakona pisanim putem obaveštava organ nadležan za njegov izbor, imenovanje ili postavljenje da li želi da nastavi da obavlja poslove savetovanja, odnosno šefa kabineta, kao javnu funkciju.

Lice iz stava 1. ovog člana koje se izjasni pozitivno, smatra se javnim funkcionerom od dana pozitivnog izjašnjenja. Lice iz stava 1. ovog člana koje se izjasni negativno, ne smatra se javnim funkcionerom, pod uslovom da bude razrešeno dužnosti, odnosno da raskine ugovor o angažovanju u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona.

U slučaju da lice iz stava 3. ovog člana ne bude razrešeno, odnosno da ne raskine ugovor o angažovanju u roku iz stava 3. ovog člana, smatra se javnim funkcionerom počev od dana isteka roka iz stava 3. ovog člana.

Organ vlasti obaveštava Agenciju o svom postupanju i postupanju lica iz ovog člana u roku od 15 dana od nastanka promene.“

U predlogu antikorupcijske strategije nisu izričito predviđena rešenja za gore opisanu preporuku GRECO, a verovatni razlog je to što se očekuje da će ZSK biti izmenjen pre donošenja Strategije. Ipak, za slučaj da se to ne dogodi, ovo pitanje bi takođe izričito trebalo da bude obuhvaćeno planskim dokumentima.

Prilog: Linkovi ka odgovorima ministarstava na zahteve:

[Ministarstvo sporta](#)

[Ministarstvo za javna ulaganja](#)

[Ministarstvo prosvete](#)

[Ministarstvo zaštite životne sredine](#)

[Ministarstvo zdravlja](#)

[Ministarstvo turizma i omladine](#)

[Ministarstvo za rad](#)

[Ministarstvo informisanja i telekomunikacija](#)

[Ministarstvo kulture](#)

[Ministarstvo rudarstva i energetike](#)

[Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave](#)

[Ministarstvo za ljudska i manjinska prava](#)

[Ministarstvo za evropske integracije](#)

[Ministarstvo građevinarstva saobraćaja i infrastrukture](#)

[Ministarstvo unutrašnje i spoljne trgovine](#)

[Ministarstvo privrede](#)

[Ministarstvo za brigu o porodici](#)

[Ministarstvo za brigu o selu](#)

[Ministarstvo spoljnih poslova](#)

[Ministarstvo pravde](#)

[Ministarstvo nauke](#)

[Ministarstvo finansija](#)

[Ministarstvo unutrašnjih poslova](#)

[Kabinet min. bez portfelja zaduženog za razvoj nadovoljno razvijenih opština](#)

[Kabinet ministra bez portfelja zaduženog za koordinaciju ravnomernog regionalnog razvoja](#)

[Ministarstvo odbrane](#)